

[Undervisningsministeren.]

ogsaa dette, saa det skal jeg ikke gentage, men jeg skal ganske kort nævne, hvad Lovforslaget drejer sig om. Det drejer sig om et Driftstilskud, kan jeg først nævne, en betydelig Forøgelse, som endda i Folketingsudvalget efter Forslag af Ministeren og med Tilslutning fra hele Udvalget blev sat op med ca. 183 000 Kr. Desuden ydes der et Lønningstilskud. Staten skal for det første betale 20 pCt. af Grundlønnen, for det andet hele Alderstillegget, for det tredje $\frac{17}{25}$ af det pensionsgivende Lønstillæg og for det fjerde $\frac{13}{15}$ af Reguleringsstillægget. Disse Tal er fremkommet paa den Maade, at de svarer til den til enhver Tid for Staten og Skolefonden gældende Andel af de tilsvarende Tillæg til Folkeskolens Lærere. Dette Lønningstilskud er altsaa sat i Forhold til Loven om Folkeskolens Lærere. Endelig giver man for det femte et Fripadstilskud paa 80 Kr. pr. Overskoleelev.

Saa er der kommet noget nyt til, som ikke tidligere har været i Loven, men som blev sat ind af Folketingsudvalget, og som jeg med Glæde tiltraadte og stillede Forslag om, et lille Tilskud paa 2 Kr. pr. Overskoleelev, et Bogtilskud til Hjælp for Elever, der har Vanskelighed ved at skaffe sig de nødvendige Lærebøger. Som ved det lige behandlede Lovforslag tror jeg at kunne sige, at med den Ordning, som her foreslaas, og ikke mindst med den Forbedring, som Lovforslaget i nogen Maade er undergaaet i Folketingsudvalget, er de private Realskoler uden for København blevet stillet saadan, at de kan fortsætte med at løse den Opgave, som de nu har at løse, for Tilslutningen til dem rundt omkring i vort Land viser jo, at Befolkningen har Brug for dem, fordi der langt fra alle Vegne findes saadanne offentlige Skoler til Uddannelse af Folkets Børn, som er nødvendige for at imødekomme Ønsker fra Befolkningens Side.

Jeg skal anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i det høje Ting.

Date: Om disse Skoler, som der her er stillet Forslag om at yde Tilskud til, kan man sikkert med Rette sige, at de i mange Tilfælde løser en Opgave, som det paa Grund af de stedlige Forhold ikke er muligt at faa løst ad kommunal eller anden Vej. Det forhaandenværende Elevantal er i mange Tilfælde saa lille, at det ikke kan lade sig gøre økonomisk og undervisningsmæssigt at etablere en kommunal Skole, og det er i og for sig naturligt, at saadanne Skoler eksisterer. I Købstæderne er det min Opfattelse,

at Opgaven rettelig bør løses kommunalt, og jeg tror, at det af mange Grunde — bl. a. for at Børn fra forskellige Hjem kan omgaaes hverandre og lære hverandre at kende — vil være af stor Betydning, at de private Skoler bliver kommunale. For Landsbyerne er det næppe muligt i Øjeblikket at løse Opgaven kommunalt, og det er derfor naturligt, at Staten hjælper de paagældende Skoler, der i Øjeblikket væsentlig findes i Stationsbyerne. Det er naturligt, at Forældrene ønsker at give deres Børn saa god en Start som muligt, og i Erkendelse af, at dette er en Arv, som ikke saa let sættes over Styr, er det ogsaa naturligt, at de søger det nærmeste Sted, hvor en saadan Uddannelse kan ske. Trafikale og andre Forhold kan gøre det vanskeligt for Børnene at søge en Stats- eller kommunal Skole, og derfor har de af Lovforslaget omfattede private Eksamensskoler deres Berettigelse.

Det vil af disse mine Bemærkninger fremgaa, at disse Skoler har en Opgave i Retning af boglig Uddannelse. Skolen maa sammenlignet med en tilsvarende offentlig Skole, Stats- eller kommunal, siges at være en Slags Forpost, som forbereder Elever til Eksaminer svarende til Stats- og kommunale Skoler, eller med andre Ord, der stilles de samme Eksamenskrav til disse Skoler som til Statsskoler og kommunale Skoler. Mit Partis principielle Stilling til disse Skoler og til hele dette Forhold er, at den offentlige Skole bedst løser Opgaven. Det er efter vor Opfattelse sundest, at alle Børn, uanset fra hvilke Hjem de kommer, samles i den offentlige Skole og der lever sammen og arbejder sammen. Men naar jeg har præciseret dette Standpunkt, og det er paavist, at Eleverne i de private Skoler, i hvert Fald for Købstædernes Vedkommende, i de fleste Tilfælde kommer fra velhavende Hjem, der af en eller anden Grund ikke ønsker at have deres Børn gaaende i den offentlige Skole, saa bør det ogsaa indrømmes, at de omhandlede Skoler, navnlig i Stationsbyerne, samler en Del Elever fra mindre velhavende Hjem, som her ser en Mulighed for at give deres Børn en bedre Undervisning, end det er muligt at faa i den offentlige Skole paa Stedet. Det kan dog siges og er sagt, at det kan være en Ulempe, naar disse Skoler trækker en Del af de velbegavede Børn til sig og derved undrager den offentlige Skole disse, og vor Opfattelse er, at Folkeskolen hellere maatte tage Opgaven op, saa at den kan give alle Børn den nødvendige eller ønskelige Uddannelse. Som jeg før har sagt, har disse Skoler imidlertid deres Berettigelse i Stations-